

Babaların Çocuklarıyla Vakit Geçirme Durumlarına İlişkin Görüşlerinin İncelenmesi*

An Investigation of Fathers' Opinions about Spending Time with Their Children

Fatma TEZEL ŞAHİN¹, Ayşegül AKINCI COŞGUN², Zeynep Nur AYDIN KILIÇ³

¹Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Okul Öncesi Eğitimi A.B.D
ftezel68@gmail.com

²Aksaray Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Okul Öncesi Eğitimi A.B.D
aysegulakinci2011@gmail.com

³Gazi Üniversitesi, Gazi Eğitim Fakültesi, Temel Eğitim Bölümü, Okul Öncesi Eğitimi A.B.D
zeynep.nur.aydin@hotmail.com

Makalenin Geliş Tarihi: 29.10.2016

Yayına Kabul Tarihi: 25.01.2017

ÖZ

Babanın çocuğun yaşamında aktif olarak yer almasının çocuğun bilişsel gelişimi, sosyal-duygusal gelişimi ve kişilik gelişimi üzerinde olumlu etkileri bulunmaktadır. Bu noktadan hareketle çalışmada, çocuğu okul öncesi eğitim kurumuna devam eden babaların çocuklarıyla vakit geçirme durumlarına ilişkin görüşlerinin incelenmesi amaçlanmıştır. Betimsel tarama modeli olan bu çalışmada, veri toplama aracı olarak araştırmacılar tarafından geliştirilen “Baba Görüşme Formu” kullanılmıştır. Araştırmanın çalışma grubunu 2013-2014 eğitim öğretim yılında çocuğu okul öncesi eğitim kurumuna devam eden 80 baba oluşturmuştur. Toplanan veriler içerik analizi yöntemiyle analiz edilmiştir. Araştırma sonucunda babaların çocuklarıyla en fazla oyun oynayarak vakit geçirdikleri ayrıca sohbet etme, hayvanat bahçesi, park, pikniğe gitme, tiyatro, sinemaya gitme, kitap okuma, deney yapma-resim yapma, spor yapma, alışveriş yapma etkinliklerini çocuklarıyla gerçekleştirdikleri belirlenmiştir. Babaların çoğunluğunun çocuklarıyla günlük 1-2 saat arasında vakit geçirdikleri ancak, bu süreyi yeterli bulmadıkları saptanmıştır.

Anahtar Sözcükler: Okul öncesi dönem, baba-çocuk, baba katılımı

* Bu çalışma, 4. Uluslararası Okul Öncesi Eğitimi Kongresinde sözlü bildiri olarak sunulmuştur.

ABSTRACT

Positive relationship established between the father and the child and involvement of the father in the child's life has positive impacts on both the development of the child and the father's perception of his fatherhood roles. Effective involvement of the father in the child's life and positive relationship established between the father and the child have positive influences on the child's cognitive development, social and emotional development, personality development and particularly self-perception and self-confidence. Thus, the purpose of the current study is to investigate the opinions of the fathers whose children are attending a pre-school education institution about their state of spending time with their children through face-to-face procedure. In the current study employing descriptive survey model, "Father Interview Form" developed by the researchers and consisting of semi-structured questions was used as the data collection instrument. The study group of the current research is comprised of 80 fathers whose children are attending a pre-school education institution in 2013-2014 school year. The frequencies and percentages were calculated for the collected data and then tabulated. After that they were analyzed through content analysis method. At the end of the study it was concluded that the fathers spend most time with their children while playing. In addition to this, the fathers spend time with their children by chatting, visiting a zoo, going to a park, cinema and theatre, reading book, conducting experiments, drawing, doing sports, going shopping. It was also found that the fathers mostly spend 1-2 hours a day with their children but they find this time not enough.

Keywords: *Pre-school period, father-child, father's involvement*

GİRİŞ

“İki ya da daha fazla kişinin kan bağı, yasal bağı ya da sevgi bağı gibi uzun süreli devam eden karşılıklı bağılılığından kaynaklı, sosyal bir grup” (Baxterand Braithwaite, 2006; Akt. Carbines, 2012, s.2) olarak aile, çocuğun sosyal, duygusal ve bilişsel gelişimi üzerinde etkili olmaktadır.

Özel İhtisas Komisyonu raporunda (1994) aile kurumunun işlevleri, “üyelerinin kapasitelerini geliştirmek, çocukların sosyalizasyonunu gerçekleştirmek, üyelerin işlevselliklerini sürdürdükleri organizasyonların taleplerini karşılamada yardımcı olmak, ailenin refahı için gerekli olan fiziksel ve ruhsal çevreyi oluşturarak, üyelerin doyum sağlamasını temin etmek” şeklinde tanımlanmaktadır (Akt. Demircioğlu, Tezel Şahin ve Günindi, 2011). Bu noktadan hareketle ailenin bireyin özellikle kişilik ve davranış gelişiminde kültürel, ekonomik ve sosyal açıdan katkı sağladığını (Kocayörük, 2010) söylemek mümkündür.

Bireyin ilk toplumsal çevresini oluşturan aile, kalıtım yoluyla aktardığı birtakım özellikler ve çocuğa sunduğu fiziksel çevre olanakları sayesinde kişilik gelişiminde etkili olmaktadır (Kuzucu, 2011). Ayrıca çocuğun beslenme, bakım, korunma gibi fiziksel ihtiyaçlarının karşılanmasının yanı sıra sevgi, saygı ve güven gibi duygusal ihtiyaçlarının karşılanmasında da rol oynamaktadır (Honig, 1990; Çağdaş ve Seçer, 2004).

Toplumun en küçük birimi olan aile, sanayileşme, kentleşme, teknolojik gelişmeler ve modernleşmeye bağlı olarak meydana gelen süreçlerden en fazla etkilenen kurumdur (Demircioğlu, Tezel Şahin ve Günindi, 2011). Sanayileşme başta olmak üzere, artan iş gücü ihtiyacı, teknolojik gelişmeler ve göçler gibi birçok toplumsal faktör, aile bireylerinin rolleri üzerinde birtakım değişikliklere neden olmuştur. Kadının çalışma hayatına daha fazla katılması, aile içi sorumluluklarda değişiklikleri gerekli kılmıştır. Geçmişte yoğun biçimde kabul gören babanın evin maddi yönden geçimini sağlama gibi aktif, annenin ise daha çok ev işleri ve çocuk bakımıyla meşgul olma gibi daha pasif olduğu geleneksel roller değişmiştir. Annelerin, çocukların bakımı, beslenmesi, fiziksel ihtiyaçlarının karşılanması ve eğitiminde üstlendiği geleneksel roller giderek azalmakta, değişen koşullar gereği babanın desteğine daha fazla ihtiyaç duyulmaktadır.

Özellikle çocuk bakımı ve çocukla vakit geçirme konusunda babalar çocuğun bakımı, eğitimi ve temel ihtiyaçlarının karşılanmasında anne ile sorumluluğu daha fazla paylaşmakta, çocuğun yaşamına daha fazla dahil olmaktadır (Kuzucu, 2011; Anlık, 2004).

Baba katılımına yönelik alanyazın incelendiğinde, özellikle 1980'li yıllardan itibaren babaların çocuk gelişimi üzerindeki etkilerine yönelik çalışmaların artış gösterdiği görülmektedir. Bu artışın nedenini, yirminci yüzyılın ikinci yarısından itibaren meydana gelen toplumsal olaylara dayandırmak mümkündür. Özellikle kadınların çalışma yaşamına daha fazla katılmaları, kadın-erkek eşitliğini vurgulayan feminist söylemlerin artışı gibi nedenler babalık rolü üzerinde değişikliğe neden olmuştur (Lamb, 1997).

Yapılan çalışmalar, babaların çocuğun yaşamına aktif katılımı ile baba çocuk etkileşiminin çocuk üzerine birçok açıdan faydasına değinmektedir. Bu faydaları; akademik başarıda artış (Cooksey ve Fondell, 1996; Amato ve Gilbrethi 1999; Bekman, 2001), daha az suça yönelme ile madde bağımlılığında azalma (Carlson, 2006), olumlu akran ilişkileri geliştirme (Updegraff, McHale, Crouter ve Kupanoff, 2001; Tamis-LeMonda, Bradley, Hofferth ve Lamb, 2000), bilişsel gelişim, davranışsal ve duygusal düzenleme (Cabrera, Tamis-LeMonda, Bradley, Hofferth ve Lamb, 2000), sosyal gelişim (Lamb, 1997), dil gelişimi (Pancsofar ve Vernon-Feagans, 2010) şeklinde sıralamak mümkündür. Ayrıca, baba yoksunluğu, babanın çocuğun yaşamına dâhil olmaması gibi durumların çocuğun psikososyal gelişimini olumsuz yönde etkilediği görülmektedir (Flouri, 2005).

Lamb çalışmasında (2000), babanın çocuğuyla geçirdiği nitelikli zamanın, babanın çocuk üzerindeki etkisinde önemli olduğunu göstermektedir (Akt. Gürşimşek, Kefi ve Girgin, 2007). Çocukların babalarıyla yakın ve sıcak ilişkileri olduğunda psikolojik olarak daha uyumlu, okulda daha başarılı oldukları, daha az antisosyal davranışlarda buldukları ve yaşam boyunca akranlarıyla daha iyi ilişkiler kurdukları gözlenmiştir (Koçak, 2004). Bu bağlamda babaların çocuklarıyla geçirdikleri vaktin kaliteli olması çocuk için hayati öneme sahiptir. Çocuklarıyla etkili bir etkileşim kuran, onları

içtenlikle dinleyen, onların etkinlikleri ile ilgilenen babalar, daha zeki, yaratıcı ve hayat gücü geniş çocuklar yetiştirmektedirler (Dönmezer, 1999).

Babanın eğitim düzeyi yükseldikçe, daha modern ve esnek bir cinsiyet rolü geliştirdiği, kendisini çocuk gelişimi ve eğitimi konusunda daha yeterli gördüğü, çocuğun sorumluluğunu almada daha istekli olduğu görülmektedir (Coltrane, 1995; Tomul, 2008).

Ülkemizde babalık ve baba katılımına yönelik çalışmalarda çoğunlukla nicel yöntemlerin kullanıldığı; babaların kendilerinden bilgi almak yerine anneler aracılığıyla baba hakkında bilgiye ulaşıldığı görülmektedir. Bu noktadan hareketle yapılan çalışmada, çocuğu okul öncesi eğitim kurumuna devam eden babaların çocukları ile vakit geçirme durumlarının yüz yüze görüşme yoluyla incelenmesi amaçlanmıştır.

YÖNTEM

Bu bölümünde, çalışma grubu, araştırmanın modeli, veri toplama araçları ve verilerin toplanması ile verilerin analizinde kullanılan istatistiksel teknikler hakkında bilgilere yer verilmiştir.

Çalışma Grubu

Bu araştırma, 2013-2014 eğitim ve öğretim yılında Ankara ili Çankaya ve Yenimahalle ilçelerinde çocuğu okul öncesi eğitim kurumuna devam eden, üç altı yaş grubu çocuğa sahip, çalışmaya katılmayı kabul eden 80 baba ile yürütülmüştür. Çalışma grubu seçilirken araştırma sürecinde belirlenen durumların derinlemesine çalışılmasına imkan tanıyan amaçlı örnekleme yöntemlerinden ölçüt örnekleme kullanılmıştır (Patton, 1997). Ölçüt örnekleme, araştırma amacını net bir şekilde irdeleme imkanı tanıyan, önceden belirlenmiş bir takım ölçütlerle katılımcıları belirlemeye yardımcı olan tüm durumların çalışılmasıdır. Araştırma sürecinde katılımcılarla ilgili ölçütler araştırmacılar tarafından belirlenebildiği gibi alan yazına dayandırılarak da birtakım ölçütler kullanılabilir (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Bu çalışmada katılımcıların belirlenmesinde kullanılan ölçüt, çocuğu okul öncesi eğitim kurumuna devam eden ve

çalışmaya katılmaya gönüllü babalar olmalarıdır. Araştırmaya katılan babaların demografik bilgilerine aşağıdaki tabloda yer verilmiştir:

Tablo 1. Çalışma Grubundaki Babaların Demografik Bilgileri

Demografik Bilgiler	n	%	
Yaş	30-35 yaş	27	33,8
	36-40 yaş	34	42,5
	41 ve üzeri yaş	19	23,8
Öğrenim Durumu	Lise ve altı	23	28,8
	Üniversite	31	38,8
	Lisansüstü	26	32,5
Çocuk Sayısı	Bir çocuk	44	55,0
	İki ve daha fazla çocuk	36	45,0
Çocuğun Cinsiyeti	Kız	42	52,5
	Erkek	38	47,5
Toplam	80	100	

Tablo1’de yer alan bilgiler incelendiğinde, araştırmaya katılan babaların % 33,8’inin 30-35 yaş, % 42,5’nin 36-40 yaş , % 23,8’inin 41 ve üzeri yaş grubunda olduğu görülmektedir. Babaların % 28, 8’i lise ve altı, %38,8’i üniversite ve % 32,5’i lisansüstü öğrenim düzeyindedir. Babaların % 55,0’i bir çocuk, % 45,0’i iki ve daha fazla çocuğa sahiptir. Babaların % 52,5’i kız çocuk, % 47,5’i ise erkek çocuğa sahiptir.

Araştırmanın Modeli

Bu araştırmada çocuğu okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden babaların çocukları ile vakit geçirme durumlarının incelenmesi amaçlanmıştır. Araştırmada betimsel (tarama- survey) model kullanılmıştır. Eğitim araştırmalarında yaygın olarak kullanılan betimsel model, geçmişte ya da halen var olan bir durumu olabildiğince tam ve dikkatli biçimde tanımlamayı amaçlamaktadır (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2011). Araştırmaya konu olan birey, nesne, olay kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Onları herhangi bir şekilde değiştirme, etkileme çabası gösterilmez (Karasar, 2009). Betimsel nitelik taşıyan bu çalışmada yarı yapılandırılmış görüşme tekniği kullanılmıştır. Yarı yapılandırılmış görüşmelerde, araştırmacının önceden sormayı planladığı sorulardan oluşan bir görüşme protokolü hazırlanmaktadır. Bununla birlikte görüşmenin akışına bağlı olarak farklı ya da yan alt sorularla kişinin cevaplarını ayrıntılandırması sağlanabilir (Türnüklü, 2000). Bunun yanı sıra yarı yapılandırılmış görüşmenin ne tam yapılandırılmış görüşmeler kadar katı, ne de yapılandırılmamış görüşmeler kadar esnek olmayıp iki uç arasında yer alması da, tekniğin bir diğer avantajı olarak düşünülmektedir (Karasar, 1995).

Veri Toplama Araçları ve Verilerin Toplanması

Bu araştırmanın verileri, araştırmacılar tarafından hazırlanan yarı yapılandırılmış sorulardan oluşan "Baba Görüşme Formu" ile toplanmıştır. Form iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde babaların demografik bilgilerini belirlemek amacıyla, baba yaşı, baba öğrenim durumu, çocuk sayısı, çocuğun cinsiyeti soruları bulunmaktadır. İkinci bölümde babaların çocukları ile vakit geçirme durumlarını belirlemek amacıyla çocukla birlikte yapılan etkinlikler, çocukla birlikte geçirilen süre, çocukla birlikte geçirilen süreyi yeterli bulup bulmama, çocukla yeterli zaman geçirememeye nedenlerine ilişkin sorular yer almaktadır. Görüşme formundaki soruların hazırlanması amacıyla öncelikle alan yazın taraması gerçekleştirilmiş ve sorular oluşturulmuştur. Oluşturulan sorular için öncelikle üç konu alan uzmanından yararlanılmıştır. Uzmanların görüşleri doğrultusunda düzenlenen forma son şeklini

verilmesi amacıyla üç baba ile ön görüşme yapılmış, görüşme sonuçları doğrultusunda forma son şekli verilmiştir. Araştırma verilerini toplamak için çocuğunu okul öncesi eğitim kurumuna getirip götüren babalar ile görüşülmüş, çalışmanın amacı hakkında bilgi verilmiştir. Görüşmeyi kabul eden babalardan randevu talep edilmiştir. Babalar ile çocuklarını okula getirme, okuldan alma saatlerinde okul ortamındaki uygun bir mekanda ya da babaların işyerlerinde yapılan yüz yüze görüşmeler aracılığıyla çalışmanın verileri toplanmıştır.

Verilerin Analizi

Verilerin çözümlenmesi amacıyla öncelikle veri toplama aracından elde edilen verilere ilişkin betimsel istatistikler yapılmıştır. Elde edilen veriler frekans ve yüzde değerleri olarak tablolaştırılmıştır. Görüşme formundan elde edilen cevaplar içerik analizi ile çözümlenmiştir.

İçerik analizi; yazılı, sözlü bir metni veya sembolü analiz edip rakamlara dönüştürerek, bu rakamların üzerinden yoruma gitmek, diğer bir deyişle rakamları tekrar söze dönüştürmek olarak da tanımlanabilir. Betimsel analizde özetlenen ve yorumlanan veriler, içerik analizinde daha derin bir işleme tabi tutulur ve betimsel bir yaklaşımla fark edilemeyen kavram ve temalar keşfedilebilir. Veriler tanımlanmaya, verilerin içinde saklı olabilecek gerçekler ortaya çıkarılmaya çalışılır. İçerik analizinde temelde yapılan işlem, birbirine benzeyen verilerin belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirilmesi ve düzenlenerek yorumlanmasıdır. Amaç, toplanan verileri açıklayabilecek kavramlara ve ilişkilere ulaşmaktır. Bu amaçla toplanan verilerin önce kavramlaştırılması, daha sonra ortaya çıkan kavramlara göre mantıklı bir biçimde düzenlenmesi ve buna göre veriyi açıklayan temaların saptanması gerekir (Yıldırım ve Şimşek, 2011). Çalışmanın verileri 2013-2014 eğitim öğretim yılında çalışmaya katılmaya gönüllü olan 80 babadan toplanmıştır. Verilerin analizinde içerik analizi türlerinden olan ve birimlerin nicel (yüzdese ve oransal) olarak görülme sıklığını ortaya koyan “frekans analizi” kullanılmıştır. Frekans analizinde, incelenen materyaldeki mesaj öğelerinin hangi sıklıkta sayılması amaçlanmışsa, sayılabilecek nitelikteki

birimler; sözcükler, cümleler vb. saptanıp, analiz göstergeleri frekans (sıklık) olarak ifade edilir (Tavşancıl ve Aslan, 2001). Bu çalışmada babaların sorulara verdikleri cevaplar, analiz birimini oluşturmaktadır. Cevaplar doğrultusunda kategoriler oluşturulmuştur. Bu kategoriler “etkinlikler” başlığı altında tablolarda verilmiştir. Nitel verilerin nicel terimlere indirgendiği bir teknik olan içerik analizi, eldeki verileri özetleyip, standart hale getirmeyi sağlamakta ve kategoriler arası karşılaştırma yapmaya imkan tanımaktadır (Öğülmüş, 1991). Verilerin çözümlenmesinden elde edilen bulgular, tablolar şeklinde gösterilmiş ve sonuçlar yorumlanmıştır.

BULGULAR

Çocuğu okul öncesi eğitim kurumlarına devam eden babaların yaşlarına, öğrenim durumlarına, çocuklarının cinsiyetine ve çocuk sayısına göre çocuğu ile vakit geçirme durumlarına ilişkin görüşleri tablo 2 ve tablo 5 arasında verilmiştir.

Tablo 2. Babaların Yaşlarına Göre Çocukları ile Vakit Geçirdikleri Etkinliklere İlişkin Görüşleri

Etkinlikler	30-35 yaş		36-40 yaş		41 ve üzeri yaş	
	f	%	f	%	f	%
Sohbet etme	14	51,9	9	26,5	7	36,8
Oyun oynama	23	85,2	27	79,4	17	89,5
Hayvanat bahçesi, park, pikniğe gitme	17	63,0	11	32,4	9	47,4
Tiyatro, sinemaya gitme	5	18,5	5	14,7	3	15,8
Kitap okuma	17	63,0	11	32,4	5	26,3
Resim yapma, deney yapma vb.	16	59,3	9	26,5	10	52,7
Spor yapma (yüzme, bisiklet sürme)	7	25,9	8	23,5	2	10,5
Alışveriş yapma (birlikte oyuncak, kitap satın alma)	8	29,6	10	29,4	3	15,8

Tablo 2’ de 30-35 yaş grubundaki babaların %85,2’sinin oyun oynama, %63,0’ünün hayvanat bahçesi, park, pikniğe gitme, %63,0’ünün kitap okuma, %59,3’ünün resim

yapma, deney yapma vb., %51,9'unun sohbet etme etkinliklerini çoğunlukla çocuklarıyla yaptıkları görülmektedir. 36-40 yaş grubundaki babaların %79,4'ünün oyun oynama, %32,4'ünün hayvanat bahçesi, park, pikniğe gitme, %32,4'ünün kitap okuma, %29,4'ünün alışveriş yapma (birlikte oyuncak, kitap satın alma) etkinliklerini çoğunlukla çocuklarıyla yaptıkları görülmektedir. 41 ve üzeri yaş grubundaki babaların %89,5'inin oyun oynama, %52,7'sinin resim yapma, deney yapma vb., %47,4'ünün hayvanat bahçesi, park, pikniğe gitme ve % 36,8'inin sohbet etme etkinliklerini çoğunlukla çocuklarıyla yaptıkları görülmektedir. Buna göre 30-35 yaş grubundaki babaların diğer yaş grubundaki babalara oranla sohbet etme, hayvanat bahçesi, park, pikniğe gitme, kitap okuma etkinliklerini diğer yaş grubundaki babalara oranla daha fazla yaptıkları, tüm yaş grubundaki babaların çocuklarıyla en fazla oyun oynayarak vakit geçirdikleri söylenebilir.

Tablo 3. Babaların Öğrenim Durumlarına Göre Çocukları ile Vakit Geçirdikleri Etkinliklere İlişkin Görüşleri

Etkinlikler	Lise ve altı		Üniversite		Lisansüstü	
	f	%	f	%	f	%
Sohbet etme	4	17,4	16	51,6	10	38,5
Oyun oynama	14	60,9	27	87,1	22	84,6
Hayvanat bahçesi, park, pikniğe gitme	12	52,2	14	45,2	11	42,3
Tiyatro, sinemaya gitme	3	13,1	5	16,1	5	19,2
Kitap okuma	7	30,4	17	54,8	9	34,6
Resim yapma, deney yapma vb.	2	8,7	14	45,2	17	65,4
Spor yapma (yüzme, bisiklet sürme)	3	13,1	7	22,6	6	23,1
Alışveriş yapma (birlikte oyuncak, kitap satın alma)	4	17,4	4	12,9	9	34,6

Tablo 3 incelendiğinde, lise ve altı öğrenim düzeyine sahip babaların %60,9'unun oyun oynama, %52,2'sinin hayvanat bahçesi, park, pikniğe gitme, %30,4'ünün kitap okuma etkinliğini yaptıkları görülmektedir. Üniversite mezunu babaların % 87,1'inin oyun oynama, %54,8'inin kitap okuma, %51,6'sının sohbet etme, %45,2'sinin hayvanat

bahçesi, park, pikniğe gitme ve %45,2'nin resim yapma, deney yapma vb.etkinlikleri yaptıkları görülmektedir. Lisansüstü eğitim mezunu babaların %84,6'sının oyun oynama, %65,4'ünün resim yapma, deney yapma, vb., %42,3'ünün hayvanat bahçesi, park, pikniğe gitme, %38,5'inin sohbet etme etkinliğini yaptıkları görülmektedir. Buna göre lise ve altı öğrenim düzeyindeki babaların diğer öğrenim düzeyindeki babalara oranla hayvanat bahçesi, park, pikniğe gitme etkinliğini daha fazla yaptıkları, üniversite mezunu babaların diğer öğrenim düzeylerindeki babalara oranla sohbet etme, oyun oynama, kitap okuma etkinliklerini çocuklarıyla birlikte daha fazla yaptıkları söylenebilir. Ayrıca lisansüstü öğrenim düzeyindeki babaların diğer öğrenim düzeyindeki babalara oranla tiyatro/ sinemaya gitme, resim yapma, deney yapma vb., spor yapma (yüzme, bisiklet sürme, vb.) ve alışveriş yapma (birlikte oyuncak, kitap satın alma) etkinliklerini daha fazla yaptıkları görülmektedir.

Tablo 4. Babaların Çocuklarının Cinsiyetine Göre Çocukları ile Vakit Geçirdikleri Etkinliklere İlişkin Görüşleri

Etkinlikler	Kız		Erkek	
	f	%	f	%
Sohbet etme	14	33,3	16	42,1
Oyun oynama	32	76,2	31	81,6
Hayvanat bahçesi, park, pikniğe gitme	19	45,2	19	50,0
Tiyatro, sinemaya gitme	8	19,1	5	13,2
Kitap okuma.	17	40,5	16	42,1
Resim yapma, deney yapma vb.	23	54,8	10	26,3
Spor yapma (yüzme, bisiklet sürme)	7	16,7	9	23,7
Alışveriş yapma (birlikte oyuncak, kitap satın alma)	12	28,6	5	13,2

Tablo 4 incelendiğinde, kız çocuğa sahip babaların %76,2'sinin oyun oynama, %54,8'inin resim yapma, deney yapma vb., %45,2'sinin hayvanat bahçesi, park, pikniğe gitme ve %40,5'inin kitap okuma etkinliklerini yaptıkları görülmektedir. Erkek çocuğa sahip babaların %81,6 'sının oyun oynama, % 42,1'inin sohbet etme, %42,1'inin kitap okuma etkinliklerini yaptıkları görülmektedir. Hem kız hem de erkek çocuğa sahip

babaların çocuklarıyla en fazla oyun oynama etkinliğini yaptıkları bununla birlikte babaların resim, deney yapma ve alışveriş yapma (birlikte oyuncak, kitap satın alma) etkinliklerini erkek çocuklara oranla kız çocuklarıyla daha fazla yaptıkları söylenebilir.

Tablo 5. Babaların Çocuk Sayısına Göre Çocukları ile Vakit Geçirdikleri Etkinliklere İlişkin Görüşleri

Etkinlikler	Bir çocuk		İki ve daha fazla çocuk	
	f	%	f	%
Sohbet etme	18	40,9	12	33,3
Oyun oynama	35	79,5	22	61,1
Hayvanat bahçesi, park, pikniğe gitme	22	50,0	16	44,4
Tiyatro, sinemaya gitme	7	15,9	6	16,7
Kitap okuma	18	40,9	15	41,7
Resim yapma, deney yapma vb.	24	54,5	9	25,0
Spor yapma (yüzme, bisiklet sürme)	11	25,0	5	13,9
Alışveriş yapma(birlikte oyuncak, kitap satın alma)	9	20,5	8	22,2

Tablo 5 incelendiğinde, bir çocuğu olan babaların %79,5'inin oyun oynama, %54,5'inin resim yapma, deney yapma vb., % 50,0'ının hayvanat bahçesi, park, pikniğe gitme,%40,9'unun sohbet etme, %40,9'unun kitap okuma etkinliklerini çoğunlukla yaptıkları görülmektedir. iki ve daha fazla çocuğu olan babaların % 61,1'inin oyun oynama, %44,4'ünün hayvanat bahçesi, park, pikniğe gitme, % 41,7'sinin kitap okuma etkinliklerini çoğunlukla yaptıkları görülmektedir. Bir çocuğa sahip babaların iki ve daha fazla çocuğu olan babalara oranla oyun oynama, sohbet etme, resim, deney yapma, spor yapma (yüzme, bisiklet sürme) etkinliklerini daha fazla yaptıkları söylenebilir.

Babaların yaşları, öğrenim durumları, çocuklarının cinsiyeti ve çocuk sayısına göre çocuğu ile vakit geçirme süresine ilişkin görüşleri Tablo 6 ve Tablo 9 arasında verilmiştir.

Tablo 6. Babaların Yaşlarına Göre Çocukları ile Günlük Vakit Geçirme Sürelerine İlişkin Görüşleri

Vakit Geçirme Süresi	30-35 yaş		36-40 yaş		41 ve üzeri yaş	
	f	%	f	%	f	%
1 saatten az	0	0,0	5	14,7	6	31,6
1-2 saat	17	63,0	24	70,6	9	47,4
3-4 saat	7	25,9	4	11,8	3	15,8
4 saatten fazla	3	11,1	1	2,9	1	5,3
Toplam	27	100	34	100	19	100

Tablo 6 incelendiğinde, 30-35 yaş grubundaki babaların %63,0'ının, 36-40 yaş grubundaki babaların %70,6'sının, 41 ve üzeri yaş grubunda olan babaların %47,4'ünün çoğunlukla çocuklarıyla günlük 1-2 saat arasında zaman geçirdikleri görülmektedir.

Tablo 7. Babaların Öğrenim Durumlarına Göre Çocukları ile Günlük Vakit Geçirme Sürelerine İlişkin Görüşleri

Vakit Geçirme Süresi	Lise ve altı		Üniversite		Lisansüstü	
	f	%	f	%	f	%
1 saatten az	4	17,4	2	6,5	1	3,8
1-2 saat	13	56,5	22	71,0	17	65,4
3-4 saat	2	8,7	7	22,6	7	26,9
4 saatten fazla	4	17,4	0	0,0	1	3,8
Toplam	23	100	31	100	26	100

Tablo 7 incelendiğinde, lise ve altı öğrenim düzeyindeki babaların %56,5'inin, üniversite mezunu babaların %71,0'ının, lisansüstü öğrenim düzeyindeki babaların %65,4'ünün çocuklarıyla günlük 1-2 saat arasında zaman geçirdikleri görülmektedir.

Tablo 8. Babaların Çocuklarının Cinsiyetine Göre Çocukları ile Günlük Vakit Geçirme Sürelerine İlişkin Görüşleri

Vakit Geçirme Süresi	Kız		Erkek	
	f	%	f	%
1 saatten az	6	14,2	5	13,2
1-2 saat	27	64,2	24	63,2
3-4 saat	8	19,0	6	15,8
4 saatten fazla	1	2,4	3	7,9
Toplam	42	100	38	100

Tablo 8’de kız çocuğa sahip babaların %64,2’sinin, erkek çocuğa sahip babaların %63,2’sinin çocuklarıyla çoğunlukla 1-2 saat arasında zaman geçirdikleri görülmektedir.

Tablo 9. Babaların Çocuk Sayısına Göre Çocukları ile Günlük Vakit Geçirme Sürelerine İlişkin Görüşleri

Vakit Geçirme Süresi	Bir çocuk		İki ve daha fazla çocuk	
	f	%	f	%
1 saatten az	5	11,4	6	16,7
1-2 saat	27	61,4	23	63,9
3-4 saat	10	22,7	4	11,1
4 saatten fazla	2	4,5	3	8,3
Toplam	44	100	36	100

Tablo 9’a göre bir çocuğu olan babaların %61,4’ünün, iki ve daha fazla çocuğu olan babaların %63,9’unun çocuklarıyla çoğunlukla 1-2 saat arasında zaman geçirdikleri görülmektedir. Bununla birlikte bir çocuğu olan babaların iki ve daha fazla çocuğu olan babalara oranla daha fazla 3-4 saat arasında zaman geçirdikleri görülmektedir.

Babaların yaşları, öğrenim durumları, çocuklarının cinsiyeti ve çocuk sayısına göre çocuğu ile geçirdiği süreyi yeterli görme durumlarına ilişkin görüşleri tablo 10 ve tablo 13 arasında verilmiştir.

Tablo 10. Babaların Yaşlarına Göre Çocukları ile Geçirdiği Süreyi Yeterli Görme Durumlarına İlişkin Görüşleri

Vakit Geçirme Süresini Yeterli Görme	30-35 yaş		36-40 yaş		41 ve üzeri yaş	
	f	%	f	%	f	%
Evet	13	48,1	10	29,4	4	21,1
Hayır	14	51,9	24	70,6	15	78,9
Toplam	27	100	34	100	19	100

Tablo 10'a göre 30-35 yaş grubundaki babaların %51,9'u, 36-40 yaş grubundaki babaların %70,6'sı, 41 ve üzeri yaş grubundaki babaların %78,9'u çocuklarıyla geçirdikleri zamanı yetersiz bulduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 11. Babaların Öğrenim Durumlarına Göre Çocukları ile Geçirdiği Süreyi Yeterli Görme Durumlarına İlişkin Görüşleri

Vakit Geçirme Süresini Yeterli Görme	Lise ve altı		Üniversite		Lisansüstü	
	f	%	f	%	f	%
Evet	7	30,4	12	38,7	9	34,6
Hayır	16	69,6	19	61,3	17	65,4
Toplam	23	100	31	100	26	100

Tablo 11'e göre, lise ve altı mezunu babaların %69,6'sı, üniversite mezunu babaların %61,3'ü ve lisansüstü mezunu babaların % 65,4'ü çocuklarıyla geçirdikleri süreyi yetersiz bulduklarını belirtmişlerdir.

Tablo 12. Babaların Çocuklarının Cinsiyetine Göre Çocukları ile Geçirdiği Süreyi Yeterli Görme Durumlarına İlişkin Görüşleri

Vakit Geçirme Süresini Yeterli Görme	Kız		Erkek	
	f	%	f	%
Evet	13	31,0	15	39,5
Hayır	29	69,0	23	60,5
Toplam	42	100	38	100

Tablo 12’de kız çocuğa sahip babaların %69,0’ı, erkek çocuğa sahip babaların ise %60,5’inin çocuklarıyla geçirdikleri süreyi yetersiz buldukları görülmektedir.

Tablo 13. Babaların Çocuk Sayısına Göre Çocukları ile Geçirdiği Süreyi Yeterli Görme Durumlarına İlişkin Görüşleri

Vakit Geçirme Süresini Yeterli Görme	Bir çocuk		İki ve daha fazla çocuk	
	f	%	f	%
Evet	18	40,9	8	22,2
Hayır	26	59,1	28	77,8
Toplam	44	100	36	100

Tablo 13 incelendiğinde, bir çocuğu olan babaların %59,1’inin, ikiyada daha fazla çocuğu olan babaların %77,8’inin çocuklarıyla geçirdikleri süreyi yetersiz buldukları görülmektedir.

Tablo 14. Çocukları ile Geçirdikleri Süreyi Yeterli Görmeyen Babaların Neden Yeterli Görmediklerine İlişkin Görüşleri

Nedenler	Örnek ifade
Çocuğun yeterli görmemesi (n=12)	*Daha çok ihtiyacı var biliyorum ama iş yoğunluğu nedeniyle vakit ayıramıyorum.
Çocuğun gelişimi için önemli olması (n=5)	*Çocuğun bizi çok özlediğini gözlemliyorum.
Çocuğun babayı özlemesi (n=5)	*Çocuğun gelişimi için çok daha fazla vakit geçirmek gerekli biliyorum, ancak vakit ayıramıyorum.
Çocuğun mutlu olması (n=4)	*Potansiyelime göre çocuğuma daha fazla vakit ayırabileceğimi düşünüyorum, ancak kendi potansiyelimin altında kalıyorum
Çocukla geçirilen vakitten hoşlanılması ve bunun artırılmak istenmesi (n=1)	
Daha çok ilgilenme/vakit geçirme gerekliliği (n=24)	
Potansiyelin altında kalınması (n=3)	

Tablo 14' e göre babaların çocukları ile geçirdikleri süreyi yeterli görmeme nedeni olarak çoğunlukla çocukla daha çok ilgilenme/vakit geçirme gerekliliği (n=24) ve çocuğun geçirilen süreyi yeterli görmemesi (n=12) yönünde görüş bildirdikleri görülmektedir.

Tablo 15. Çocukları ile Geçirdikleri Süreyi Yeterli Görmeyen Babaların Bu Durumun Nedenlerine İlişkin Görüşleri

Nedenler	Örnek ifade
Çalışma şartları / iş yoğunluğu (n=26)	* Yoğun iş temposu beni yoruyor.
Vakit problemi (n=15)	* Zaman sıkıntısı yaşıyorum.
Diğer kardeşlerin ilgilenmesi (n=2)	*Zamanını çoğunlukla kardeşleriyle geçiriyor.
Evin fiziksel çevresi (n=6)	Bana çok zaman kalmıyor.
Başka çocuğun da olması (n=5)	*Evin bulunduğu fiziksel çevre uygun olmadığından sağlıklı vakit geçiremiyoruz.

Tablo 15 incelendiğinde babaların çocukları ile yeterli zaman geçirememelerinin en büyük nedeni olarak çalışma şartlarını, çalışma şartlarından kaynaklı iş yoğunluklarını (n=26) ve zaman sıkıntısını (n=15) belirttikleri görülmektedir. Ayrıca babaların çocuğu ile diğer kardeşler ilgilendiği için kendisine gerek kalmadığını (n=2), evin fiziksel çevresinden kaynaklı çocuk ile vakit geçirecek alanın bulunmadığını (n=6) ve başka çocuğu olduğu için okul öncesi döneme devam eden çocuğu ile yeterli zaman geçiremediğini (n=5) belirtmişlerdir.

TARTIŞMA, SONUÇ ve ÖNERİLER

Araştırma sonucunda, çocuğu okul öncesi eğitim kurumuna devam eden çalışma grubundaki babaların çocuklarıyla; sohbet etme, oyun oynama, hayvanat bahçesi-piknik-parka gitme, tiyatro-sinemaya gitme, kitap okuma, resim ve deney yapma, spor yapma, alışveriş yapma (birlikte oyuncak, kitap satın alma) etkinliklerini yaptıkları belirlenmiştir. Babaların çocuklarıyla en fazla oyun oynama etkinliğini yaptıkları saptanmıştır. Bununla birlikte üniversite mezunu babaların diğer öğrenim düzeyindeki babalara oranla sohbet etme ve kitap okuma etkinliklerini, lisans üstü öğrenim düzeyindeki babaların ise resim yapma, deney yapma vb, alışveriş yapma etkinliklerini daha fazla yaptıkları belirlenmiştir. Kız çocuğa sahip babaların resim, deney yapma ve alışveriş yapma (birlikte oyuncak, kitap satın alma) etkinliklerini erkek çocuğa sahip babalara oranla daha fazla yaptıkları saptanmıştır.

Babaların çocuklarıyla vakit geçirmek için istekli oldukları, onlarla vakit geçirirken fiziksel bakım, besleme vb. pasif sorumluluklar almak yerine; çoğunlukla oyun oynama, resim ve deney yapma, kitap okuma, sohbet etme, alışveriş yapma, hayvanat bahçesi, park, pikniğe gitme, spor yapma ve tiyatro/sinemaya gitme gibi daha aktif etkinlikleri yapmaya istekli oldukları söylenebilir.

Parke yaptığı çalışmada, babaların erkek çocuklarıyla kız çocuklarına oranla vakit geçirmek için daha fazla eğilimli olduklarını ve çocukların yaşamına çoğunlukla oyun aracılığıyla katıldıklarını bulmuştur (aktaran, West, 2001).

Türkoğlu, Çeliköz ve Uslu (2013), üç altı yaş grubunda çocuğu olan babaların nitelikli zaman algılarına dair görüşlerini belirleme amacıyla yaptıkları çalışmada, babaların nitelikli zaman geçirmek adına çocuklarıyla oyun oynama, açık havada dolaşma, birlikte ödev yapma, parka gitme, gözlem yapma, markete gitme, televizyonda çocuk programı izleme, yemek yapma ve yeme, kitap okuma, şarkı söyleme, sohbet etme ve boyama yapma etkinliklerini yaptıklarını belirlemişlerdir.

Özgün, Aydılek Çiftçi ve Erden (2013), yaptıkları çalışmada, babaların çocuklarına fiziksel bakım sağlamadan ziyade, onlarla oyun oynama gibi etkinliklerle daha fazla meşgul olduklarını bulmuştur.

Haşıl Korkmaz ve Taner Derman (2014), Türk babaların oyun hakkındaki görüşlerini almaya yönelik yaptıkları çalışmada, çalışmaya katılan babaların oyun hakkında olumlu görüşe sahip olduklarını ve oyunu çocuklarıyla iletişim kurmadada faydalı gördüklerini bulmuşlardır. Ayrıca babalar çocuklarının kendileriyle oyun oynamaya daha fazla istekli oldukları yönünde görüş bildirmişlerdir.

Yapılan çalışmalar da olduğu gibi, araştırma sonucunda da babaların çocukları ile oyun oynayarak vakit geçirdikleri saptanmıştır. Bu sonuçlar benzerlik göstermektedir.

Araştırma sonucunda babaların yoğunluğunun çocuklarıyla günlük 1-2 saat arasında vakit geçirdikleri ancak, bu süreyi yeterli bulmadıkları belirlenmiştir. Bu süreyi yeterli görmeme nedeni olarak çocuğun daha çok ilgiye ihtiyacı olduğunu ve daha fazla vakit geçirmek gerektiğini bildikleri ancak çalışma şartları ve iş yoğunluğu nedeniyle vakit ayıramadıkları yönünde görüş bildirmişlerdir.

Ebeveynlerin çocuklarıyla birlikte yaptıkları etkinliklerin türü ve geçirilen zaman hakkında hissettikleri, onların iş ve aile sorumluluğu arasındaki denge algısını etkilemektedir (Ryff, Schmutte ve Lee, 1996). Yapılan araştırmalar, babaların eğitim düzeyi yükseldikçe iş kalitesi ve maddi kazancın da arttığını göstermektedir. Bu durum ise dolaylı olarak baba katılımını azaltmaktadır (Harris ve Morgan, 1991). Babaların çocuğun yaşamına katılımını düşüren etkenleri ebeveynlik becerilerindeki eksiklik, kişisel problemler, anne ile ilgili problemler, çalışma saatlerindeki uzunluk, ekonomik zorluklar şeklinde sıralamak mümkündür (Crouter, Perry Jeckins, Huston ve Mchale, 1987; Roberts, Coakley, Washington ve Kelley, 2014). Bu noktadan hareketle çalışma grubunu oluşturan babaların yoğunluğunun üniversite ve lisansüstü eğitim düzeyine sahip olduğu dikkate alındığında, babaların çalışma saatlerindeki yoğunluk ve esnek olmayan iş olanaklarından dolayı çocuklarıyla kısıtlı zaman geçirdikleri söylenebilir.

Chakma (2010), Bangladeş şehir merkezinde yaşayan babaların babalık algıları ve uygulamalarını belirlemeye yönelik yaptığı çalışmada, çalışma grubundaki babaların çoğunlukla hafta içleri çocuklarıyla 2-3 saat, hafta sonları ve resmi tatillerde 6 saate kadar vakit geçirdiklerini bulmuştur.

Easterbrooks ve Goldberg (1984), çocuk bakımında baba katılımı, ebeveyn özellikleri ve çocuk uyumu arasındaki ilişkileri inceledikleri çalışmada, babaların gün içinde bebekleri ile yalnız olarak ortalama 1 saat 75 dakika zaman geçirdiklerini bulmuşlardır.

Türkoğlu, Çeliköz ve Uslu (2013), tarafından babaların nitelikli zaman algılarını belirlemeye yönelik yapılan çalışmada, araştırmaya katılan babaların büyük çoğunluğu hafta içi günlerde çocuklarına bir saatten daha az zaman ayırırken, hafta sonları iki saat ve daha fazla zaman ayırdıklarını belirtmişlerdir. Çocukla nitelikli zaman geçirme önündeki engeller olarak da, iş saatlerindeki yoğunluk, beden ve zihin yorgunluğu yönünde görüş bildirdiklerini saptamışlardır. Araştırma sonucunda da babalar çocuklarıyla yeterli vakit geçirememesi nedeni olarak iş yoğunluğu ve zaman sıkıntısını belirtmişlerdir. Bu sonuç farklı çalışma sonuçları ile de paralellik göstermektedir.

- Bu bulgular doğrultusunda şu öneriler verilebilirYapılan araştırma, Ankara ili Çankaya ve Yenimahalle ilçelerinde çocuğu okul öncesi eğitim kurumuna devam eden babalarla yapılmıştır. Farklı illerde, farklı sosyo-ekonomik ve kültür yapılarına sahip babalar ile de çalışma yapılabilir.
- Okul öncesi eğitim kurumlarında uygulanan aile katılım çalışmalarında özellikle baba katılımına yönelik çalışmalar yapılabilir.
- Babalara yönelik çocuk gelişimi ve eğitimi ile ilgili seminer, konferans, bilgilendirme toplantıları düzenlenebilir.

KAYNAKLAR

- Amato, P.R. & Gilbreth, J. G. (1999). Nonresident Fathers and Children's Well-Being: A Meta-Analysis. *Journal of Marriage and Family*, 61 (3), 557-573.
- Anlıak, Ş. (2004). Okul Öncesi Dönemde Çocuğun Yaşamında Baba ve Erkek Öğretmenin Rolü ve Önemi. *Ege Eğitim Dergisi*, 5, 25-33.
- Bekman, S. (2001). *Genel Değerlendirme ve Geleceğe Yönelik Öneriler*. Çocuğun Yaşamında Babanın Rolü ve Önemi Sempozyum Raporu İçinde. İstanbul: Anne Çocuk Eğitim Vakfı Yayını, No:12
- Büyüköztürk, Ş., Kılıç-Çakmak E., Akgün, Ö. E., Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2011). *Bilimsel Araştırma Yöntemleri* (10. baskı). Ankara: Pegem A Yayıncılık
- Cabrera, N.J., Tamis-LeMonda, C.S., Bradley, R.H., Hofferth, S., & Lamb, M.E. (2000). Fatherhood in the Twenty-First Century. *Child Development*, 71 (1), 127-136.
- Carlson, M. J. (2006). Family structure, father involvement, and adolescent behavioral outcomes. *Journal of Marriage and Family*, 68(1), 137- 15
- Chakma, S. (2010). *Perceptions and Practices of Fatherhood Among Urban Fathers in Bangladesh*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Institute of Educational Development, BRAC University, Dhaka.
- Cooksey, C. & Fondell, M. M. (1996). Spending Time with His Kids: Effects of Family Structure on Fathers' and Children's Lives. *Marriage and Family*, 58 (3), 693-707.
- Coltrane, S. (1995). The Future of Fatherhood: Social, Demographic and Economic Influence on Men's Family Involvement. W. Marsiglio (Ed.) *Fatherhood Contemporary Theory, Research and Social Policy* (255). Thousand Oaks, California Sage.
- Crouter, C., A., Perry-Jeckins, M., Huston, T. L. & Mchale, S. M. (1987). Process Underlying Father Involvement in Dual-Earner and Single Earner Families. *Developmental Psychology*, 23(3), 431-440.
- Çağdaş, A. ve Seçer, Z., (2004). *Mutlu Ve Sağlıklı Yarınlar İçin Anne Baba Eğitimi*. Konya: Eğitim Kitabevi.
- Demircioğlu, H., Tezel Şahin, F. ve Günindi, Y. (2011). Anne Babaların Görüşlerine Göre Aile İşlevleri. *Erzincan Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 13(1), 93-105.

- Dönmezer, İ. (1999). *Ailede İletişim ve Etkileşim*. (3.Baskı) İstanbul: Sistem Yayıncılık.
- Easterbrooks, M. A. & Goldberg W. A. (1984). Toddler Development in the Family: Impact of Father Involvement and Parenting Characteristics. *Child Development*, 55(3), 740- 752.
- Flouri, E. (2005). *Fathering and Child Outcomes*. West Sussex, England: John Wiley & Sons Ltd.
- Gürşimşek, I., Kefi, S. ve Girgin, G. (2007). Okul Öncesi Eğitime Babaların Katılım Düzeyi İle İlişkili Değişkenlerin İncelenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 33, 181- 191.
- Harris, K.M. & Morgan, S.P. (1991). Fathers, Sons and Daughters Differential Paternal Involvement in parenting. *Journal of Marriage and the Family*, 53,531-544.
- Haşıl Korkmaz, N. ve Taner Derman, M. (2014).Opinions of Play in Turkish Fathers. *Procedia- Social and Behavioral Sciences*,141, 1182 – 1186.
- Honig, S. A., (1990), Parent Involvement in Early Childhood Education, Revised Edition, Linda Kessler, Washington D. C., 1-43.
- Karasar, N. (2009). *Bilimsel Araştırma Yöntemi*. Ankara: Nobel Yayıncılık
- Kocayörük, E. (2010). Ergen Gelişiminde Aile İşlevleri ve Baba Katılımı. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 4(33), 37- 45.
- Koçak , A. (2004). *Baba Destek Programı Değerlendirme Raporu*. İstanbul: AÇEV.
- Kuzucu, Y. (2011). Değişen Babalık Rolü Ve Çocuk Gelişimine Etkisi. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 4 (35), 79-91.
- Lamb, M. E. (Ed.) (1997). *The Role of The Father in Child Development*. (5th Edition.). New York, NY: John Wiley & Sons.
- Öğülmüş, S. (1991). İçerik Çözümlemesi. *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Dergisi*, 24(1),213-228.
- Özgün, Ö., Aydılek Çiftçi, M. A. ve Erden, Ş. (2013).The Meaning of Fatherhood As Perceived by Turkish Police Fathers and Their Young Children. *Educational Research & Reviews*, 8(21), 1966-1978.
- Pancsofar, N. & Vernon-Feagans, L. (2010). Fathers' Early Contributions to Children Language Development in Families from Low Income Rural Communities. *Early Childhood Research Quarterly* 25(4),450-463

- Patton, M.Q. (1997). *How to Use Qualitative Methods in Evaluation*. Newbury park, CA: SAGE Publications.
- Roberts, D., Coakley, T.M., Washington, T.J. & Kelley, A.(2014). Fathers' Perspectives on Supports and Barriers that Affect Their Fatherhood Role. *Sage Open*, 1-10.
- Ryff, C. D.,Schmutte, P. S., & Lee, Y. H. (1996). *How Children Turn Out: Implications for Parental Self- Evaluation*. In C. D. Ryff & M. M. Seltzer (Eds.), *The parental experience in mid life* (pp.383- 422).Chicago: University of Chicago.
- Tavşancıl, E. ve Aslan, E. (2001). *İçerik Analizi Ve Uygulama Örnekleri* (1.Baskı). İstanbul: Epsilon Yayıncılık.
- Tomul, E. (2008). Türkiye’de Ailenin Sosyo-Ekonomik Özelliklerinin Eğitime Katılım Üzerinde Göreli Etkisi. *Eurasian Journal of Educational Research*, 30, 153 – 168.
- Türkoğlu, B., Çeliköz, N., ve Uslu, M.(2013). 3-6 Yaş Aralığında Çocuğu Olan Babaların Nitelikli Zaman Algılarına Dair Görüşleri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2(2), 54- 71.
- Türnüklü, A. (2000). Eğitim Bilim Araştırmalarında Etkin Olarak Kullanılabilecek Nitel Bir Araştırma Tekniği: Görüşme. *Kuram ve Uygulamada Eğitim Bilim Yönetimi*, 24, 543-559.
- Updegraff, K. A., McHale, S. M., Crouter, A. C.& Kupanoff, K. (2001). Parents Involvement in Adolescents' Peer Relationships: A Comparison of Mothers' and Fathers' Roles. *Journal of Marriage and Family*, 63, 655 – 668.
- West, J. (2001). Measuring Father Involvement in Young Children's Lives: Recommendations for A Fatherhood Module for The ECLS-B. *National Center for Education Statistics Working Paper Series*, 1-53.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). *Sosyal Bilimlerde Nitel Araştırma Yöntemleri* (8.Basım). Seçkin Yayınları: Ankara.

SUMMARY

Positive communication between child and father and the involvement of father in child's life have a positive and constructive effect on child's development as well as the fatherhood perceptions of fathers. Actively involving of father in child's life, and sharing responsibilities of the child with other members of the family will lead children to internalize the equality approach between their parents. Furthermore, positive relationships between the father and his child have effects on the development of the child's personality, particularly on the development of self-esteem and self-confidence. In literature, it has been shown that actively involvement of the father in child's life has positive effects on analytical thinking skills, and cognitive development which contains the IQ level, verbal intelligence and academic skills. Therefore, in this study, it is aimed to examine opinions of fathers related to the time they devote to their children.

This study is a descriptive scanning model study and 'Father Interview Form' was used as the data collection tool which was developed by researchers. The study group of the research was composed of 80 fathers whose children continued their education in pre-school institutions during the 2013-2014 academic year. Data were collected via face-to-face interview method. Data were represented in tables as frequency values and percentages, and the content analysis method was used to analyze the results.

In conclusion, fathers spend time with their children by performing various activities such as chatting, playing games, going to the park, zoo, picnic, theatre, cinema, reading a book, performing experiments, painting, doing sports, and shopping. It was determined that fathers generally spend time with their children by playing games. When the time devoted to children was examined according to the educational status of fathers, it was observed that fathers who had high school or lower level of education mostly choose to go to zoo and picnic compared to fathers who had a university education. They mostly prefer chatting, playing games and reading books. Fathers who had a graduate education frequently prefer going to cinema-theatre, painting, performing experiments, doing sports (such as swimming, cycling), and shopping. When we examined opinions of fathers on such activities according to the gender of the child, it was shown that fathers, who have a female child, prefer playing games, painting, performing experiments, going to zoo-picnic, and reading books. On the other hand, fathers who have a male child mostly choose to play games, chat and read books. Besides, fathers prefer performing some activities such as painting, performing experiments, and shopping (buying toys and books together) more frequently with their female children compared to male ones. It was detected that most majority of fathers spend 1 to 2 hours a day with their children and fathers stated that that amount of time is not sufficient to spend with their children. According to their opinion, fathers are aware of needs of their children and they know

that only 1 or 2 hours father-child interaction is not sufficient. However, they also stated that they could not find more time to spend with their children due to their excess workload. It is possible to say that fathers are aware of the needs of their children but they could not create more time to deal with their children due to their workload. During parental involvement studies performed in pre-school institutions, different activities can be thought to families and it is possible to improve the quality of time spent by fathers and their children at home.